

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Fjæraskogen barnehage
Arkitekt Ebbellsvei 16

N-7053 RANHEIM

Vår saksbehandler
Rune Berg

Vår ref.
16/17800/614 A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
29.06.2016

Fjæraskogen barnehage – tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. – varsel om vedtak

Miljøenheten gjennomførte den 21.6.2016 tilsyn ved Fjæraskogen barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Fjæraskogen barnehage har etablert et internkontrollsystem for å ivareta forskriftens bestemmelser. Hovedinntrykket fra tilsynet er at barnas miljø, helse og sikkerhet i stor grad er ivaretatt ved barnehagen. Barnehagen mangler imidlertid skriftlig dokumentasjon på at det er gjennomført tilstrekkelige risikovurderinger som grunnlag for etablerte rutiner. Det ble i tillegg foretatt en befaring av barnehagens inn- og uteområde. Her ble det avdekket vasker med manglete sikring mot skålding, samt funnet en reol som ikke var sikret mot velting. Miljøenheten har i ettertid, i e-post fra daglig leder datert 23.6.2016, mottatt bekreftelse på at reolen er skrudd fast til vegg.

De ble avdekket to avvik ved tilsynet og gitt en merknad.

Avvik 1: Risikovurderinger for å ivareta barnas sikkerhet er mangelfullt dokumentert
Avvik 2: Vask på avdelingskjøkkenene mangler sikring mot skålding

Vi vurderer at de påpekte avvikene ved barnehagen ikke er i samsvar med regelverket.

Frist for retting av avvik.

Vi ber om skriftlig bekreftelse **innen 1.10.2016** på at avvikene er rettet.

2. Beskrivelse av Fjæraskogen barnehage.

Fjæraskogen barnehage er en privateid barnehage med 82 barn og 19 voksne fordelt på 5 avdelinger.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematisyn med hovedvekt på internkontroll og avvikshåndtering (jf §4) samt dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14).

Tilsynet ble gjennomført ved gjennomgang av dokumentasjon med ledelsen, intervju av to ansatte, samt befarings av lokalene og uteområdet.

Deltakere ved tilsynet

Anne Therese Tronshart, daglig leder Fjæraskogen barnehage
Wenche Mathisen, pedagogisk leder Fjæraskogen barnehage
Tore Wik Bjørn, assistent og verneombud Fjæraskogen barnehage
Heidi Risnes, pedagogisk leder, Fjæraskogen barnehage
Anna Overn Nordhammer, rådgiver Miljøenheten
Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten
Rune Berg, rådgiver Miljøenheten

3.1. Risikovurderinger for å ivareta barnas sikkerhet

Avvik 1: **Risikovurderinger for å ivareta barnas sikkerhet er mangelfullt dokumentert**
Barnehagen må gjennomføre og dokumentere risikovurderinger for situasjoner og aktiviteter som medfører risiko for barneulykker. Dette innebærer en kartlegging, vurdering av risiko og beskrivelse av tiltak for å redusere risiko.

Observasjon:

Barnehagen har jobbet noe med risikovurderinger. Det er utarbeidet risikovurderinger for ulike typer turer, for bruk av verktøy samt for tenning av bål etter DagRos- metoden. Risikovurderingene er ikke systematisk blitt gjennomført som grunnlag for egne driftsrutiner og ikke alle risikoer er blitt vurdert.

Vurdering:

Kunnskap om risiko gir barnehagen et bedre grunnlag for å treffe viktige beslutninger gjennom å gjennomføre tiltak som minsker eller fjerner farene. Barnehagens internkontroll skal beskrive systematiske tiltak som sikrer at forskriften overholdes. For at barnehagens internkontroll skal være spesifikk nok i forhold til å ivareta de risikofaktorene som driften medfører, er det viktig at en overordnet risikovurdering er lagt til grunn for internkontrollsystemet. En risikovurdering innebærer å:

1. Identifisere aktiviteter som kan innebære risiko for barns helse.
2. Identifisere hva slags farer (uønskede hendelser) som er forbundet med de ulike aktivitetene og årsaken til disse (en fare kan ha flere årsaker).
3. Vurdere sannsynligheten for at farene inntreffer ved de ulike aktivitetene.
4. Vurdere konsekvensen (alvorligheten) ved faren.
5. Beskrive hvilke rutiner som er etablert, eller må etableres, for å redusere sannsynligheten for at faren inntreffer og rutiner som beskriver hvordan konsekvensen av faren kan reduseres.

Alle forhold som har betydning for barnas helse og miljø skal risikovurderes. Vi har ved dette tilsynet begrenset oss til barnas sikkerhet. Det innebærer en forventning om at det er gjennomført en kartlegging, vurdering av risiko og beskrivelse av tiltak for å eliminere eller redusere risikoen for ulykker til et akseptabelt nivå. Det er mange måter å gjennomføre risikovurderinger på. Miljøenheten anbefaler en systematisk tilnærming:

- Dere må ha kjennskap til de ulike aktivitetene som utøves ved barnehagen. Ta gjerne utgangspunkt i dagsrytmen og årshjulet til barnehagen og kartlegg alle aktivitetene. Dette kan være utelek, innelek, hente/bringe situasjoner, turer, matlaging, med mer.
- Videre må det beskrives hva slags farer (uønskede hendelser) som er forbundet med de ulike aktivitetene og hva som forårsaker disse. Eksempelvis kan en fare ved utelek være fall fra stor høyde. Årsaken til at denne faren inntreffer kan være flere, for eksempel som følge av fall fra høye innretninger man kan klatre på (lekeapparat) eller som følge av klatring i trær.
- Når farene er listet opp og årsaken er beskrevet, er neste steg å vurdere risiko. Hvor sannsynlig er det at denne uønskede hendelsen inntreffer hos oss og hvor alvorlig er konsekvensene? På dette punktet kan det også være nødvendig å se litt på avvikshistorikken til barnehagen samt erfaringer gjort av andre barnehager.
- Når man har identifisert de farene (uønskede hendelsene) med størst risiko, er det viktig å iverksette tiltak for å redusere risikoen. Dette kan være tiltak som at en DagRos må utføres i forkant for hver aktivitet som er identifisert med høy risiko, utarbeiding av nye instruksjoner og sjekklister, revidering av eksisterende rutiner, plan for opplæring, fysisk sikring etc. Disse tiltakene må beskrives, gjerne i en handlingsplan, med tildeling av ansvarlig ansatt for gjennomføring og tidsfrist.

Miljøenheten påpeker at det ikke er meningen dere skal risikovurdere enhver hendelse på et hvert sted, men holde fokuset på de relevante farene som medfører høyest risiko i den daglige driften. Har man gjort et systematisk og godt arbeid med risikovurderingen vil den også kunne overføres til en rekke andre aktiviteter som ikke direkte er blitt risikovurdert. Risikovurderingen må oppdateres hver gang forutsetningene som lå til grunn for vurderingene er endret.

3.2. Sikkerhet for barn på innelekeområdet

Avvik 2: Vask på avdelingskjøkkenene mangler sikring mot skålding
Alle kraner tilgjengelige for barn må skåldesikres.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjoner:

Befaringen av barnehagens lokaler avdekket forhold som kan medføre risiko for ulykker; Dette gjaldt manglende skåldesikring av vask tilgjengelige for barn på avdelingskjøkkenene.

Vurdering

Barnehager skal utformes og drives på en slik måte at skader og ulykker forebygges, og at uønskede hendelser får så begrensede skadelige konsekvenser som mulig. Manglende skåldesikring av vannkraner kan medføre brannskader/skåldingsskader på barn. Det må derfor gjennomføres en sikkerhetsgjennomgang av alle vannkraner tilgjengelig for barn og avdekkede avvik må rettes.

3.3. Internkontroll og avvikshåndtering

Merknad 1: Internkontrollsystemet bør revideres på enkelte områder.

Vurdering

Barnehagen benytter internkontrollsystem utarbeidet av Barn-nett ("Styrerassistenten"). Barnehagen er inne i en omstillingsperiode hvor hele systemet skal foreligge elektronisk, og de ansatte skal ha tilgang til prosedyrene ved hjelp av en app. Barnehagen vurderer det likevel som hensiktsmessig å henge opp enkelte rutiner som oppslag rundt om i avdelingene. Miljøenhetens tilsyn var kun på et overordnet nivå, men har følgende merknader til det som ble presentert:

- På de elektroniske prosedyrene vil det automatisk ligge inne en dato for siste revisjon. Hvis man velger å skrive ut denne prosedyren som oppslag ute i avdelingen vil ikke siste revisjonsdato på rutinen komme med, men man må fysisk gå inn i underteksten for å endre til siste versjonnummer/dato. For å sikre at alle prosedyrene som henger oppe i avdelingene er av siste versjon, må barnehagen forsikre seg om at rett dato vises på prosedyrene.
- Barnehagen har en skriftlig rutine for avvikshåndtering, men denne viser ikke i tilstrekkelig grad hvordan alle typer avvik med dagens praksis fanges opp. Det bør i større grad konkretiseres hva som menes med avvik og sikres at alle ansatte har en felles forståelse av hva et avvik er og hva som skal registreres. Det anbefales også at "nesten ulykker" håndteres som avvik på tilsvarende måte som faktiske hendelser. Dersom avvik ikke lukkes umiddelbart må det vurderes om avbøtende tiltak skal iverksettes til avviket er rettet. Slike tiltak bør også beskrives på avviksskjema.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Forhåndsvarsel om pålegg

Dersom vi ikke har mottatt bekreftelsen innen fristen, kan miljøsjefen gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avviket rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt. (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Dersom dere har kommentarer til innholdet i rapporten ber vi om melding om dette innen tre uker.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Rune Berg
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift